

TARTU PÜHIMA NEITSI MAARJA
PÄRISPATUTA SAAMISE
KOGUDUSE

TEATED

ISSANDA AASTAL 2005

ÜLESTÕUSMISAJAL

NR. 4

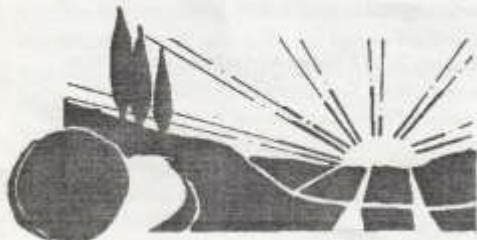
**Kristus on üles tõusnud.
- Ta on tõesti üles tõusnud.**

Käes on Kiriku kõige tähtsam püha, Suurpühade Suurpüha!

Haec dies quam fecit Dominus - see on päev, mille Issand on teinud.

Kristuse surma ja ülestõusmisega on ta võitnud patu ja surma, nüüd on taeva väravad inimestele valla. Kogu Ülestõusmisega (s.o viiskümmend päeva kuni Nelipühini) nimetatakse Suureks Pühapäevaks. Vigilia algab õuest, kus süüdatakse ja õnnistatakse tuli. Preester süttab selle tulega paasaküünla, paludes samal ajal, et Kristuse valgus peletaks pimeduse meie südamest ja mõtetest. Siis toimub protsessioon kirikusse, kus paasaküünlast võetud tulega süütavad ka kõik teised oma küünlad. Sõnaiturgias loetakse lugemisi Vanast Testamendist, mis räägivad Jumala imelistest tegudest oma rahvale aegade algusest peale. Siis õnnistatakse vett ja ristimise läbi võetakse Kirikusse uued liikmed, kogudust õnnistatakse ja usklikud uuendavad oma ristimistõotusi. Jätkub Armulaua liturgia ja missa lõpeb: "Minge Jumala rahu, Halleluuja, Halleluuja!", millele kogudus vastab: "Tänu olgu Jumalale, Halleluuja, Halleluuja!".

Hannes Heinsar

Ja ta lahkus meie silmist, et me võiksime pöörduda oma südamesse ja leida Teda sealt. Ta lahkus ja ennäe, Ta on siinsamas. - Püha Augustinus

Selles numbris:

- Isa Miguel räägib kiriku oreli olukorrast, altarist, tornirivist, jms.

- KIRIKUKALENDER

Te hoiate käes Tartu katoliiklaste infolehte 4. numbrit. See ei ole trükikoja apsakas, ka pole me eelmisi numbreid sahtlisse kirjutanud. Nimelt ilmus 3 numbrit koguduse lehte aastatel 1997 ja 2000.

Väärt algus vajab jätkamist.

Tartu Neitsi Maarja Pärispatuta Saamise kogudusse kuulub umbes 600 inimest – nii palju on rahvaloenduse andmetel tartlasi, kes märkisid usutunnistuseks katoliikluse. Koguduse pastoraalühikukogu valimas käis meist 62. Nüüdsest korra kuus ilmuv koguduse leht loodab Tartu -*Jätkub lk. 3* *Jätkub esilehelt.*

katoliiklasi Kirikule lähemale tuua ja julgustada koguduse elust osa võtma. Lehest saate teada, kuna toimuvad Tartu kirikus jumalateenistused pühade ajal ja igal muul ajal, millistel telefonidel helistades saate kõnelda koguduse preestriga ja palju muud praktilist. Tahame jäädvustada sündmusi koguduse

PIISKOPI TERVITUS

Mul on alati rõõm tulla Tartusse ja jagada teiega olulisi hetki liturgilises aastas. Ja kui ma nüüd kuulsin sellest uuest ettevõtmisest arvan ma, et alati on hea, kui saab jagada infot. See on ka mõnes mõttes side koguduse ja koguduse preestri vahel, et kogudus teaks, mis toimub ja oleks kõigest õigesti informeeritud. Mul on selle algatuse üle hea meel ja ma õnnitlen neid inimesi, kes on otsustanud lehe väljaandmisega tegelema hakata.

Suurel Neljapäeva vestles Peapiiskop Zurbriggeniga Hannes Heinsar

Teenistused Tartu Kirikus:

Pühapäeviti 10.30 Poolakeelne Missa
12.00 Eestikeelne Missa

Esmaspäeviti 18.00 Eestikeelne Missa

Teisipäeviti 18.00 Eestikeelne Vesper

Kolmapäeviti 18.00 Eestikeelne Missa

Neljapäeviti 17.30 Roosipärg
18.00 Eestikeelne Missa

Reedeti 18.00 Eestikeelne Missa
18.30 Adoratsioon

Laupäeviti 8.30 Eestikeelne Missa

Kõige andmeid

Veski 1-1A; EE-51005 Tartu
tel 742 2735; GSM 55 41 162;
faks 742 1841
kogudusepreester
isa Miguel Angel Arata Rosenthal
e-post: miguel@miksike.ee
www.neitsimaarja.ee

elus ja hoida kursis kavadega.

Millal parandatakse kiriku orel? Kes valiti Tartu koguduse pastoraalnõukogusse? Mida kujutab endast neokatehumenaatide liikumine ja kuidas see on esindatud Tartus? Ja kui paljud koguduse liikmed üldse teavad, et meile kuulub Savastvere koolimaja? Kuidas saaks kogudus oma omandit paremini kasutada ja kui suuri kulusid nõuab selle korrashoid? Ja kõigepealt – mida tähendab eesti keeles veidrana kõlav Pürispatuta Saamine, mille järgi Tartu Maarja kirik on nime saanud? Leht tahab saada kohaks, kust huviline leiab vastuseid neile ja paljudele muudele küsimustele. Vahendame teateid Tartu koguduse vaimulikust ja materiaalsest elust, lugusid koguduse ajaloost, uudiseid katoliku kogudustest mujal Eestis ja kirikuga seotud organisatsioonidest. Kuni puudub Eestis välja antud "päris" kalender, trükime kuu kaupa kirikukalendrit koos päevaste lugemistega. Kui leht aitab kuulutada Jumala Head Sõnumit, seob meie kogudust ühte ja pakub vastuseid huvitavatele küsimustele, siis oleme oma ülesanded täitnud. Toimetus soovib kõigile rõõmsaid Ülestõusmispühi ja ootab kaastööd.

Niilo Kaldalu

INFO JA SÜNDMUSED

Koguduse liikmed, kes pole vastu võtnud **Kinnitamise sakramenti**, aga seda soovivad, palun pöörduda koguduse preestri poole.

14. aprillil toimub järjekordne, igakuine preestrite kokkusaamine. Seekord looduskaunis endises Savastvere koolimajas.

Tartusse tuleb Poola Vabariigi president ja kohtub kohaliku poola kogukonnaga. Kohutamine leiab aset Maarjamajas, 22. aprillil, kell 16.00

Johannes Esto Ühingu kirjastusel on ilmumas rida raamatuid. Kuu lõpus läheb trükk Arnold Bittlengeri "**Kristlike pühade päritolu**" ja töö Uku Masingu tõlgitud Tooma ja Filippose evangeeliumiga peaks valmis olema aprilli lõpuks. Raamatute tutvustus ja muu ühingu info on üleval internetis: www.johannes.ee

Eelinfona: Augusti esimesel nädalal, pühapäevast pühapäevani (31. juuli- 7. august) toimub Läänemaal Haapsalu lähedal Tuurus **vaimulike harjutuste laager**, mida juhatavad tuntud psühhoterapeut **Wunibald Müller** Münster-schwarzachist ja isa **Christoph Wrembek SJ** Hannoverist.

Huvilistel palun teada anda meili teel: esto@johannes.ee.

5. aprillil, kell 20.00 läheb Tartu Pereraadios eetrisse saade Tiberiaadi vendadest.

Ülestõusmisaja Teist Pühapäeva nimetatakse ka Jumala Halastuse Pühapäevaks. See nimetus pärineb Poola nunnale Faustina Kowalskale osaks saanud ilmutusest 1931.a veebruaris. Jeesus lubas, et kõik, kes lähevad sellel päeval pihile ja võtavad vastu armulaua, vabastatakse kõigest patust ja karistusest. Püha Isa Johannes Paulus II on andnud täieliku indulgentsi, et inimesed saaksid rohkem osa Püha Vaimu lohutusest ja võiksid kasvada Jumala-armastuses ja ligimesearmastuses; olles ise andeks saanud, võiksid ka oma vendadele ja õdedele andestada. Täielik indulgents antakse tavalistel tingimustel st kõikidele, kes käivad pihil, võtavad vastu Armulauda, palvetavad Püha Isa intensioonide eest ja tahavad viiltida igasugust pattu. Teisel Ülestõusmis-pühapäeval peaks osalema palvusel kirikus või kabelis Jumaliku Halastuse auks või Sakramendi ees palvetama *Meie Isa, Mina usun* (Usutunnistus) ja lisama vaga palve Halastaja Jeesuse poole (nt *Halastaja Jeesus, ma usun sinusse.*)

KUIDAS TÄHISTATI ÜLESTÕUSMISPÜHI TEIE KODUKOHAS?

PIISKOP ZURBRIGGEN:

Üks suuri asju, kui ma noor olin oli Pius XII vigiilia reform, me abistasime siis, kuigi me ei mõistnud midagi, sest kõik oli ladina keeles, aga inimesed said sellest täielikult osa võtta. Meil oli üks eriline komme perekonnas, kui Suurel Neljapäeval helistati kellasid ja me rõõmustasime ja laulsime Gloriat ja alati mu vanemad rääkisid, et nüüd sa ei kuule kellasid enne kui Ülestõusmisepühade vigiilia, sest

kõik kellad lähevad Rooma, kus Püha Isa neid õnnistab, me küll mõtlesime, kuidas see peaks toimuma. Ja siis, kui kellad Ülestõusmisepühade vigiiliale jälle löid, siis me pesime oma silmi õnnistatud veega, märgina, et pimedus on kadunud, Kristus on üles tõusnud, kes on uus valgus. Ja siis oli ka palju asju, mis siingi on – pühademunad jms.

ÕDE VOJTECHA:

Kes on kiriku liige, võtab osa kõikidest liturgias, lastel on neljapäevast vabad päevad. Päevade nimed on värvide järgi - Roheline Neljapäev (Jeesus sõi viimase õhtusöögi ajal rohelisel taimel), Suur Reede ja Valge Laupäev (pimedust ei ole, Jeesus on öösel üles tõusnud).

Ülestõusmisepühad on Tšehhis tähtsad, aga inimesed ei tea eriti Kristuse surmast ja ülestõusmisest. Kõik aga teavad, et Ülestõusmise Esmaspäevaks, mis on ka vaba päev, peavad tüdrukud värvima ja kaunistama munad, sest kohe hommikul tulevad lauldes poisid isetehtud vitsaga tüdrukud peksma.

Poisid teevad ise vitsa varem valmis noorte põõsaste okstest, tublimad isegi oskavad 8 oksast.

On regioonid, kus vitsa asemel poisid pritsivad tüdrukuid veega, mis on juba kevade ilmaga kindlasti meeldivam.

Meie õed, oleme päris õnnelikud, et elame siin Eestis, kus sellist kommet pole, sest isegi nunnad ei ole sellest rahvuslikust röömust välja arvatud.

Tartu Koguduse liikmeskond ja statistika aastast 2000 - 2004

Koguduste piirid ei ole Eestis kanooniliselt paika pandud, aga üldiselt jälgitakse Eestis kehtivaid maakonna piire.

Tartu maakonnas tunnistab ennast katoliiklaseks 2000. aasta rahvaloenduse andmetel, 594 üle 15. aasta vanust inimest. Isa Migueli hinnangul käib pühapäeviti kirikus 150-200 inimest sh. regulaarsed käijad, kui ka aeg-ajalt kirikut külastavad

inimesed. On olemas arvuti andmebaas, kuhu saab sisse kanda kõik koguduse liikmete andmed, mis on kogutud alates isa Zbigniew Pilatist. Seda tööd ei ole alustatud. Seniks toome andmed aastatest 2000-2004.

Ristimisi:

lapsed (alla 1.a.) - 21

vanemad, kui 7 a. - 38

Kinnitamised - 22

Esimene Armulaud - 28

Laulatused - 10 (sh. 5 mittekatoliiklasega)

Keskmiselt on olnud 11 katehumeeni aastas (st. ristimiseks valmistajat)

Koguduse elus toimunud:

Piiskop käis, teisipäeval, 1. märtsil Tartus, et näha, kuidas kulgevad preestrimaja remonditööd. Ta ütles, et see on rõõm näha, mis seal toimub ja ta loodab, et jõutakse mõlemad pooli rahuldavate kokkuleppeni pinna kasutuse osas. Öhtul palvetasime kirikus igapäevast vesprit.

Kahel järjekorral pühapäeval (20. ja 27. veebruaril) toimusid **pastoraalnõukogu valimised**, valimas käis 62 (!?) inimest, ja valituks osutusid:

Madis Mutso, Aleksandra Sooniste, Hannes Heinsar, Tarmo Tabas, Seidi Mutso, Valentin Krasilnikov ja Vahur Orrin.

Toimunud on üks koosolek (11.03.2005), kus valiti nõukogu täidesaatev komitee, kuhu kuuluvad, peale koguduse preestri, moderaator Vahur Orrin ja sekretär Hannes Heinsar. Vastavalt põhikirjale moodustati samal koosolekul ka järgmised komisjonid:

- kinnistu- ja rahanduskomisjon (Madis ja Vahur)
- religioosse hariduse- ja noorsookomisjon (Aleksandra, tegeleb lastega ja noortega, kuni teismeliseeni ja Vahur alates teismeliseast)
- liturgia komisjon (Tarmo ja Seidi)
- sotsiaaltöökomisjon (Hannes)
- info komisjon (Hannes)
- pärandi komisjon (Valentin)

Komisjonidesse võivad, peale pastoraalnõukogu liikmete, kuuluda kõik koguduse liikmed. (Vastavalt nõukogu põhikirjale Art. VI Sec. 3).

Suurel Neljapäeval kohtuti piiskopiga. Piiskopile tutvustati nõukogu liikmeid ja ta rääkis Eestis aset leidvatest sündmustest, kuni sügiseni.

18. märtsil, kell 18.00, toimus kirikus **pihiliturgia**. Külaskäik teiste koguduste preestrid. Valgast isa Česlavs Mikšto, Sillamäelt isa Grzegorz Eugeniusz Senkowski ja isa Augustyn Loska O.F.M., kes teenib teisi Ida-Virumaa linnu, sh. Kiviõli, Ahtme ja Rakvere. Teenistus koos armulauga kestis poolteist tundi, millest pihtimiseks kasutati u 45 min.

Paastuajal sai alguse väike koguduse **filmiklubi**. Seni on vaadatud filme Vana Testamendi tegelastest - maailmaloomisest, kuni Jaakobini. Suurel Nädalal vaadati kuulsat "Passion of Christ" filmi. Arvata on, et tava jätkub ja ka edaspidi saab pühapäeviti rahulikult maha istuda ja filme vaadata. Materjali on kuni Ilmutuse raamatuni. See on hea võimalus tutvuda nende lugudega, kellel pole selleks võimalus olnud ja see, kes juba teab, mis tuleb saab näha ehk loo uusi aspekte ja tuttavaid tegelasi üpris audentses keskkonnas (jäädvustatud on filmid Marokos, aga geograafia meenutab siiski Püha Maa oma, mida võib kinnitada H.H.) Täpsem teave saab olema üleval nii www.neitsimaarja.ee, kui ka koguduse stendil

2.- 5 märtsini olid Tartus **Tiberiaadi vennad** Leedust. Vennad Bart ja Michel pidasid siin kahel päeval loenguid ja käisid Katoliku Kooli lastega Savastveres. Neljapäeval: Püha Franciscus ja tema sõnumi ajakohasus, ning sissejuhatus ida-vaimsusesse, Püha Serafim Sarovist ja Püha Siluani näitel. Reedel: Euroopa kristlikud juured ja jumalik kutse pühadusele. Kokku oli kuulamas mõlemal päeval umbes 5-7 inimest.

Oma külaskäigul rääkis piiskop ka nende edasistest plaanidest. Viimase külaskäigu üle oli vend Francois (vennaskonna üleml Leedus) väga rõõmus ja nad on valmis Eestis käima 4 korda aastas, nädalaks, kuni kümneks päevaks, et hoida kontakti noortega, eriti Tartus. Mis on ka hea koht saada kontakti nendega, kes ikka otsivad ideaale ja arusaamist elust. Plaanis on ka korraldada nõ vahetusi, et Leedu ja Läti noored tulevad Eestisse, kus me saame kasutada Savastvere maja ja Kodasema keskust. Ja ka vastupidi, et noored Eestist, lähevad Baltriškesse või kuskile Lätti. Et oleks tunne, et te ei ole üksinda ja tekiksid kontaktid Balti noorte vahel. Aga *non angelus nos es*. 'me ei ole inglid' kõik see ettevõtmine tahab raha, mida me põme veel otsima ja küsima.

19. märtsil oli järjekordne "Noorte"

kokkusaamine Tallinnas. Üritus toimus Püha Miikaeli õpilaskodus, Uus tn. 32. Tartust olid esindamas ainult kolm inimest Kadri, Marge ja Hannes. Tartust oli muidugi ka Toivo, kes aga oli seal ettekandega "Kodasema katoliku keskusest". Kokku oli seal inimesi u 25.

Päeva jooksul oli 5 ettekannet. Sisukad olid nii teemad, kui ettekanded. Öhtu lõpetas hingeline kontsert Theatrumis, Eva Eensaare ja Maria Petersoni esitatud lauludega (valikut saab kuulata internetis www.theatrum.ee/evamaria)

Ürituse pilte leiab www.katoliku.ee

Toivo ettekande materjale, e pilte Kodasemast võib leida internetist old.pri.ee

INTERVJU TÖÖDEST JUMALA KOJAS.

Tallinna Pp. Peetri ja Pauli kiriku sissekäigu kohal seisab ladina keeles mõtlemapanev kiri: "See siin on Jumala koda ja Taeva värav." Ka meie koguduse kasutada ja korras hoida on auvaart kirikuhoone – vana ja ilus. Selle ajaloolise Jumalakoja elus hoidmine on vastutusrikas asi, sest on ju mitu põlve Tartu katoliiklasi pidanud selle ehitamiseks ja püsimiseks tegema tööd ja ohverdama sääste, selles hoones on meie eelkäijad püüdnud nähtavaks muuta oma usku ja armastust. Kiriku hoone heakord, selle juures tehtavad tööd ja ümberehitused on teema, millest paljud koguduselikkmeid rohkem teada tahaksid. Ajaloolises kirikus lisandub remondi pragmaatilisele ja esteetilisele küljele küsimus diskreet-susest vana säilitamisel ja kohandamisel muutuvate vajaduste jaoks. Järgnevalt vastab kirikuhoone kohta esitatud küsimustele meie koguduse preester **I. Miguel Angel Arata**. Küsitles **Toivo Reitalu**.

1. I. Miguel, mis on lahti meie Kiriku oreliga?

Olen juba kaks korda pannud selle oreliga mängima. Kaks aastat tagasi käis siin üks meister ja me maksime talle töö eest 40 000 krooni.

Nüüd on meie orel kaua aega vaikinud ja ma olen kutsunud erinevad meistrid asja vaatama. Kirikus on käinud juba neli meistrit ja kõik ütlevad, et viga

on kuivanud torudes, mis tuleb vahetada. Lasime ka pildid teha, et nad saaksid panna oma diagnoosi: mõelda, millised torud on vaja vahetada ja milline on vajalik materjal. Nüüd ma lasen neil teha pakkumised. Üks pakkumine on tulnud, aga ma ootan veel kahte lisaks. Kas teeme üldise remondi või parandame üksikud asjad – see veel selgub. Meistrid rääkisid, et see on umbes kahe kuu töö ja pidi maksma 40 000 - 50 000 krooni. Neil oleks võimalik märtsis või aprillis tööga alustada. Kõik sõltub muidugi sellest, kui suur on vajaminev summa ja mida tuleb orelil parandamiseks teha. Aga ikka jääb suur küsimus, et kuivamise vastu pole midagi teha ja ka praegu, kui me selle paranduse ette võtame, pole sellest kasu.

2. Torm paiskas meie kirikult risti. Millal saab kirik tagasi oma torniristi?

See on teine suur töö. Oleme rääkinud sellest linnas ja linnavalitsuse komisjon on nõus meid toetama. Probleem on, et Tartus pole masinaid, mis saaksid töötada kõrgemal kui 50 m. Ja meie kiriku torn on plaanide järgi kõrgem kui 50 meetrit. Kiriku katus on kuni 30 meetrit. Selleks tööks läheb vaja kahte masinat: üks tõstab risti torni ja teises asuksid töömehed. Need on väga kallid masinad, mille transport Tallinnast maksab 20 000 krooni ning üks tööand 5000 krooni. Meile lubati, et aprillis tulevad need masinad Tartusse tööle, seega peame ootama. Ja enne aprilli ei saa see töö tehtud. Samuti peab üle vaatama, mis olukorras on meie Kiriku katus, sest see on juba 40-50 aastat vana. Eksperdid, kellele oleme katust näidanud, ütlesid, et see on heas korras, aga kui vaadata altpoolt, siis on tekkinud juba esimesed augud katusesse. Meid on lubatud aidata ka selle probleemi juures. Tahan siis kasutada seda hetke ja uurida ka katuse olukorda.

3. Aga Neitsi Maarja bareljeef, mis lõhuti Kiriku värava juures?

Olen sellest raakinud Tõnis Paberitiga Tartu Kunstnike Liidust. Tema on meie Kiriku liige ja ise skulptor. Ta juhtis meid väga heade skulptorite juurde ja leidis ühe mehe, kes oli nõus tegema selle bareljeefi pronksis. Tõnis teeb kõik ettevalmistused ja garanteerib töö kvaliteedi. Nad arvasid, et selleks pole vaja võtta müüritil graniidiplaati ja piirdusid bareljeefi järelejäänud tükkidega. See skulptor on juba võtnud kõik kaju tüki, teinud nende järgi

vormi ja teeb ettevalmistusi bareljeefi valamiseks. Millal? See on hea küsimus, sest kunstnikud küsivad alati aega, et oleks inspiratsioon ja võimalus proovida. Aga et nad töötavad, seda ma tean. Paistab, et ka see töö võib valmis jõuda kevadel: märtsis-aprillis. Siis on meil häid uudiseid. Ja Tõnis oli nõus seda tööd tegema peasegu tasuta, tuleb maksta ainult materjalide ja vormi eest.

4. I. Miguel, aga kas Teil on ka kavatsus teha midagi Kiriku sees. Räägitakse kavast tõsta kirikust välja pealtar ja eemaldada võre? Millised on Teie mõtted ja milline on Teie arvates pealtari tulevik?

Kui toimus II Vatikani kirikukogu, polnud siin Eestis mingeid võimalusi selle otsuseid tutvustada. Tutvustada, mis oli Kiriku mõte rääkides liturgiast. Ma näen, et Tartus pole olnud väga head kateheesi kõigi nende muudatuste suhtes, mida Kirikukogu otsustas liturgias teha. Kirikukogu räägib altarist, mis peab asuma inimeste poole. Praegu on selline olukord, kus seina ääres seisev pealtar paistab ilusam ja altar, millel toimub teenistus pole nii ilus. Minu eesmärk on panna kirikusse korralik altar. See ei saa olla selline ajutine, nagu meil praegu. Olen rääkinud sellel teemal piiskopiga ja tema ütles, et altar millel pühitsetakse missat, peab olema pealtar. Tallinnas ja Pärnus on selline pealtar juba konsekreeritud. Ma pean inimestele selgitama, mis on selle muutuse mõte. Ei saa olla nii, et ühel päeval seisab kirikus lihtsalt uus altar. Ma arvan, et praeguse altari koht - see lahendus on juba hea. Uus altar ei saa asuda võre sees, kuna seal on liiga vähe ruumi. Ainult et kiriku pealtar peab olema üks korralik ja ilus altar, nagu ikka katoliku kirikus, mida poleks võimalik sealt lihtsalt ära viia või eemale nihutada. Vana altar jääb uue taha, seal ei taha ma midagi muuta. See, mis juba on meie kirikus, peab seal olema edasi. Tahan küsida meie uue pastoraalnõukogu arvamust altari projekti kohta ja moodustada komisjoni, mis saaks mind aidata. Me peame üle vaatama, millist materjali kasutada ja koos piiskopiga projektid tegema. Inimesed peavad saama nende kavadega tutvuda. Meie endine piiskop Ervin Joosep kutsus oma arhitekti Riias, on tehtud mingi väike projekt. Meie praegune piiskop Peter on sellega tutvunud, saatsin talle kõik need projektid, aga ta pole midagi välja valinud ega teinud mingit ettepanekut. Olen aru saanud, et meie piiskop ei taha kiirustada. Sellepärast ootan ka mina, et sellest rääkida meie kiriku pastoraalse nõukoguga. Ma tahan, et ükskord tuleb päev, millal piiskop

konsekreerib pealtari meie kirikus ja inimesed on sellega rahul. Ma tean, et inimesed räägivad sellel teemal, aga arvan, et puudub hea katehees. Ei teata, milliseid põhimõtteid järgides oli enne nii ja nüüd on naa.

5. Kas võite siis kinnitada, et plaani viia kirikust ära vana pealtar, Teil pole?

Ei, sellist kava mul pole, sest siis kaotaks meie kirik oma identiteedi. Ilma vana pealtarita ei paista ju meie kirik üldse meie kirikuna. See oleks juba hoopis teistsugune kirik, tegelikult on see ajalugu. Mulle meeldib see vana pealtar. Seal peaks olema korralik elekter, mida ma tahan vahetada. Võib-olla peab veel midagi tegema: kas puhastama, lakkima või värvima, aga üllen veelkord, et see on meie identiteet. Kavatsust vana pealtar kirikust välja viia mul pole. Ka pole mul plaani võret eemaldada. On hea, kui me hoiame seda, mis meil juba kirikus on, et kõik oleks esteetiline ja harmoneeraks.

6. Kas meie kirikus on veel midagi, mida te kavatsete muuta.

Mina arvan, et Tartu kirikus on kõik olemas ja korras. Ainuke, mida ma tahan parandada ja korrastada on kabel. Mulle meeldib meie Kirik. Väga ilus on vana pealtar ja ristitee, Maarja kuuju. Ainult kabelis peame tegema remondi ja korrastama. Mulle meeldib palvetada just kirikus. Tulen hommikul ja palvetan siin kirikus.

7. Rääkige palun veel lühidalt, mis tehakse preestrite maja teisel korrusel ja mis sinna tuleb.

Olen rääkinud meie piiskopiga ja ta otsustas, et teeme maja teisel korrusel remondi ja sinna tuleb rahvusvaheline kool. Saame selle neile rentida. See aitab nende kooli ja ka meie Katoliku Kooli ruumidega. On hea, kui inimesed kasutavad neid ruume, aga samas ei ela seal. Kooli peaaüks jääks tahapoole ning see ei segaks preestrite elamist. Kutsun teid ühel päeval vaatama, milline see remont seal praegu on.

Ülestõusmisae
28 E v ülestõusmisoktaavi esmapäev

Ap 2,14.22-32; Ps 16,1bc-2ab+5.7-8.9-10.11; Mt 28,8-15

Kaitse mind, Jumal, sest ma otsin pelgupaika sinu juures!

29 T v ülestõusmisoktaavi teisipäev

Ap 2,36-41; Ps 33,4-5.18-19.20+22; Jh 20,11-18

Issanda heldus täidab maa.

30 K v ülestõusmisoktaavi kolmapäev

Ap 3,1-10; Ps 105,1-2.3-4.8-9; Lk 24,13-35

Issanda heldus täidab maa.

31 N v ülestõusmisoktaavi neljapäev

Ap 3,11-26; Ps 8,2abc+5.6-7.8-9; Lk 24,35-48

Kui auline on sinu nimi, Issand!

APRILL

1 R v ülestõusmisoktaavi reede

Ap 4,1-12; Ps 117,1-2+4.22-24.25-27a; Jh 21,1-14

Kivi, mille hoonehitajad ära põlgasid, on saanud nurgakivi.

2 L v ülestõusmisoktaavi laupäev

Ap 4,13-21; Ps 117,1+14-15.16-18.19-21; Mk 16,9-15

Ma tänan sind, Issand, et sa mulle vastasid!

[Paola p. Franciscus, erak]

3 P v 2. ÜLESTÕUSMISAJA e JUMALA HALASTUSE PÜHAPÄEV

Ap 2,42-47; Ps 117,2-4.13-15.22-24; 1Pt 1,3-9; Jh 20,19-31

Tänage Issandat, sest tema on helde!

4 E v ISSANDA KUULUTAMISE SUURPÜHA (paastumaarjapäev)

Js 7,10-14; Ps 39,7-8a.8b-9.10.11; Hb 10,4-10; Lk 1,26-38

Jumal, ma tulen tegema sinu tahtmist.

[p. Isidor, piiskop ja Kiriku doktor]

5 T v Argipäev

Ap 4,32-37; Ps 92,1ab,1c-2.5; Jh 3,7b-15

Issand on kuningas, riietunud õlevusse!

Või v: p. Vicente Ferrer, preester

6 K v Argipäev

Ap 5,17-26; Ps 33,2-3.4-5.6-7.8-9; Jh 3,16-21

Armetu hõõdis ja Issand kuulis teda.

7 N v p. Jean-Baptiste de La Salle, preester

Ap 5,27-33; Ps 33,2+9.17-18.19-20; Jh 3,31-36

Armetu hõõdis ja Issand kuulis teda.

8 R v Argipäev

Ap 5,34-42; Ps 26,1.4.13-14; Jh 6,1-15

Ühte ma olen palunud, et ma saaksin asuda Issanda kojus.

9 L v Argipäev

Ap 6,1-7; Ps 32,1-2.4-5.18-19; Jh 6,16-21

Sinu heldus, Issand, olgu meie peal!

10 P v 3. ÜLESTÕUSMISAJA PÜHAPÄEV

Ap 2,14a.22-33; Ps 15,1-2a+5.7-8.9-10.11; 1Pt 1,17-21; Lk 24,13-35

Sina, Issand, annad mulle teada elu teeraja.

11 E p. P. Stanislaus, piiskop ja märter

Ap 6,8-15; Ps 118,23-24.26-27.29-30; Jh 6,22-29

Õndsad on need, kelle elutee on laitmatu.

12 T v Argipäev

Ap 7,51-8,1a; Ps 30,3cd-4.6ab+7b+8a.17+21ab; Jh 6,30-35

Issand, sinu kätte ma usaldan oma vaimu.

13 K v Argipäev

Ap 8,1b-8; Ps 65,1-3a.4-5.6-7a; Jh 6,35-40

Hõisake Jumalale, kõik ilmamaa!

Või v: p. P. Martinus I, paavst ja märter

14 N v Argipäev

Ap 8,26-40; Ps 65,8-9.16-17.19-20; Jh 6,44-51

Hõisake Jumalale, kõik ilmamaa!

15 R v Argipäev

Ap 9,1-20; Ps 116,1.2; Jh 6,52-59

Kuulutage evangeeliumi kogu maailmale!

16 L v Argipäev

Ap 9,31-42; Ps 115,12-13.14-15.16-17; Jh 6,60-69

Kuidas ma tasun Issandale kõik tema heateod minu vastu?

17 P v 4. ÜLESTÕUSMISAJA PÜHAPÄEV

Ap 2,14a.36-41; Ps 222,1-3a.3b-4.5-6;

2Pt 2,20b-25; Jh 10,1-10

Issand on mu karjane, mul pole millestki puudust.
Ülemaailmne kutsumuse palvepäev

18 E v Argipäev

Ap 11,1-18; Ps 41,2-3; 42,3.4; Jh 10,11-18

Mu hing januneb elava Jumala järele.

† Isa Vassily (Charles) Bourgeois S.J. (1963) Sao Paulo.

† Isa Tadeusz Kraus O.F.M.Cap. (1977) Krakov.

19 T v Argipäev

Ap 11,19-26; Ps 86,1-3.4-5.6-7; Jh 10,22-30

Kiitke Issandat, kõik rahvad!

20 K v Argipäev

Ap 12,24-13,5a; Ps 66,2-3.5.6+8; Jh 12,44-50

Jumal, sinule laulgu tänu kõik rahvad!

21 N v Argipäev

Ap 13,13-25; Ps 88,2-3.21-22.25+27; Jh 13,16-20

Ma laulan Issanda heldusest igavesti.

Või v: p. Anselm, piiskop ja Kiriku doktor

22 R v Argipäev

Ap 13,26-33; Ps 2,6-7.8-9.10-11; Jh 14,1-6

Sina oled mu Poeg, täna ma sünnitasin sinu.

23 L v Argipäev

Ap 13,44-52; Ps 97,1.2-3ab.3cd-4; Jh 14,7-14

Maa on näinud oma Päästjat.

Või p: p. Jüri (Georgius), märter,

või p: p. Adalbert (Vojtěch), piiskop ja märter

Sillamäel: p [1] P. ADALBERT (VOJTĚCH),

PIISKOP JA MÄRTER; [2] JA P. JÜRI (GEOR-

GIUS), MÄRTER. SUURPÜHA

Sillamäe kiriku templipüha

[1] Ap 1,3-8; Ps 126,1bc-2ab.2cd-3.4-5.6; Fl 1,20c-

30; Jh 12,24-26

Kes silmaveega külvavad, lõikavad hõiskamisega.

Või [2]: Ilm 21,5-7; Ps 34,2-3.4-5.6-7.8-9; Rm 5,1-

5; Lk 9,23-26

Issand tõmbas mu välja kõigist mu hädaohtudest.

24 P v 5. ÜLESTÕUSMISAJA PÜHAPÄEV

Ap 6,1-7; ps 32,1-2.4-5.18-19; 1Pt 2,4-9; Jh 14,1-

12

Sinu heldus, Issand, olgu meie peal, nõnda nagu me ootame sind!

[p. Fidelis Sigmaringen'ist, preester ja märter]

25 E p P. MARKUS, EVANGELIST, KIRIKUPÜHA

1Pt 5,5B-14; Ps 88,2-3.6-7.16-17; Mk 16,15-20

Ma laulan Issanda heldusest igavesti.

26 T v Argipäev

Ap 14,19-28; Ps 144,10-11.12-13ab.21; Jh 14,27-

31a

Las sinu usklikud kuulutavad sinu riigist!

27 K v Argipäev

Ap 15,1-6; Ps 121,1-2.3-4a.4b-5; Jh 15,1-8

Läheme rõõmuga Issanda kotta!

† Msgr. Kazimirs Peters Sosnovskis (1995) Liepāja.

28 N v Argipäev

Ap 15,7-21; Ps 95,1-2a.2b-3.10; J 15,9-11

Jutustage rahvaste seas tema au!

Või p: p. Pierre Chanel, preester ja märter,

või v: p. Louis-Marie Grignon de Montfort, preester

29 R v p. Siena Katariina, neitsi ja Kiriku doktor – Euroopa kaitsepühak, Kirikupüha

1Jh 1,5-2,2; Ps 44,11-12.14-15.16-17; Mt 25,1-13

Ennäe, Kristus! Tulge välja teda vastu võtma!

30 L v Argipäev

Ap 16,1-10; Ps 99,1b-2.3.5; Jh 15,18-21

Hõisake Issandale, kõik ilmamaad!

Või v: p. Pius V, paavst

LEHE TOIMETUS

ÕDE VOJTECHA, NIIL O KALDALU, HANNES HEIN-

SAR, TOIVO REITALU

ÜHENDUST SAAB AADRESSIL:

teated@katoliku.ee

KULJUNDUS JA KULJENDUS HANNES HEINSAR